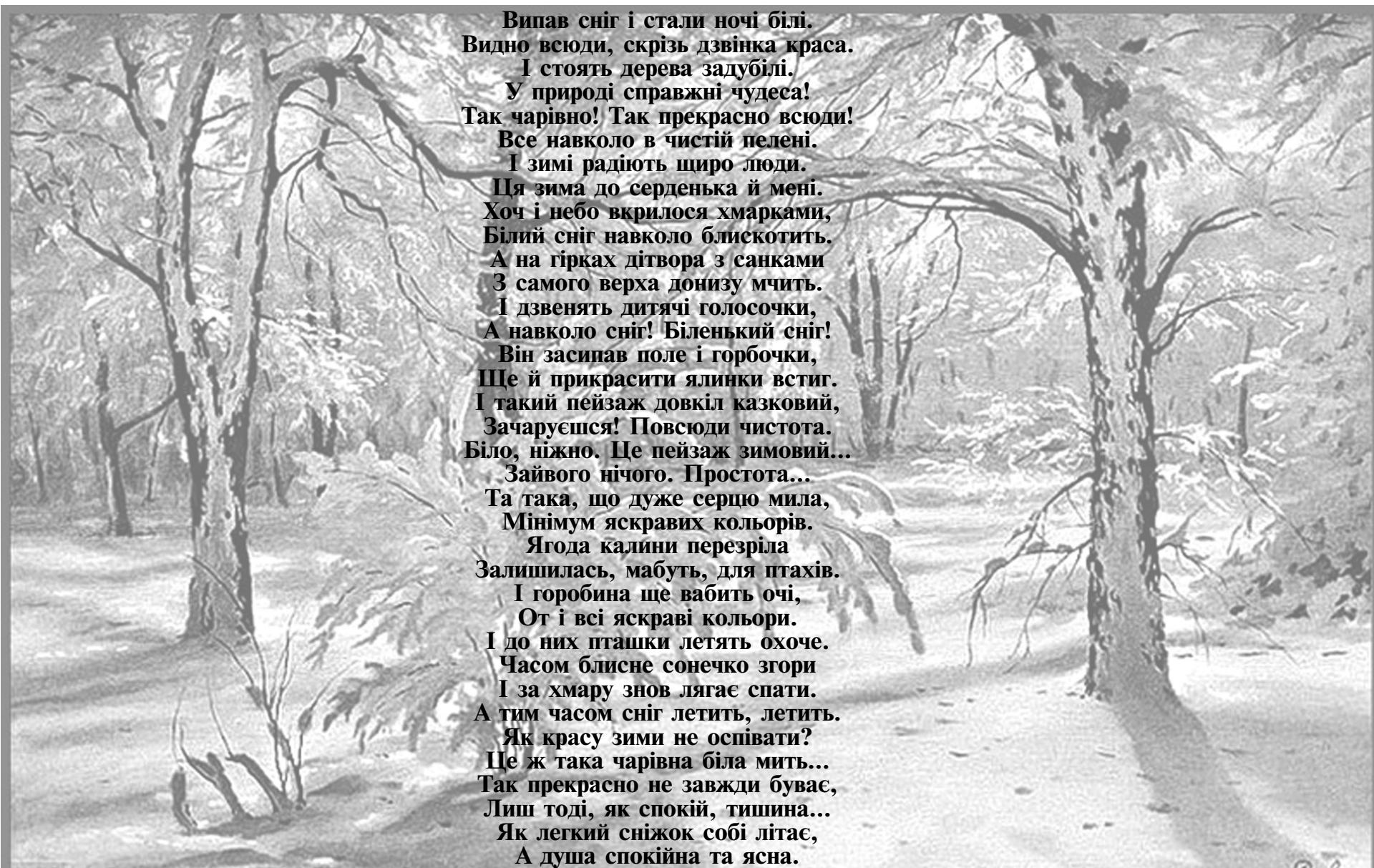

ВЕТЕРИНАРНИЙ ІСНИК МИКОЛАЇВЩИНИ

№ 4 (4)

5 лютого 2014 р.

Випав сніг і стали ночі білі.
Видно всюди, скрізь дзвінка краса.
І стоять дерева задублі.
У природі справжні чудеса!
Так чарівно! Так прекрасно всюди!
Все навколо в чистій пелені.
І зимі радіють широ люди.
Ця зима до серденька й мені.
Хоч і небо вкрилося хмарками,
Білий сніг навколо блискотить.
А на гірках дітвора з санками
З самого верха донизу мчить.
І дзвенять дитячі голосочки,
А навколо сніг! Біленський сніг!
Він засипав поле і горбочки,
Ще й прикрасити ялинки встиг.
І такий пейзаж довкіл казковий,
Зачарується! Повсюди чистота.
Біло, ніжно. Це пейзаж зимовий...
Зайового нічого. Простота...
Ta така, що дуже серцю мила,
Мінімум яскравих кольорів.
Ягода калини перезріла
Залишилась, мабуть, для птахів.
І горобина ще вабить очі,
От і всі яскраві кольори.
І до них пташки летять охоче.
Часом блисне сонечко згори
І за хмару знов лягає спати.
А тим часом сніг летить, летить.
Як красу зими не оспівати?
Це ж така чарівна біла мить...
Так прекрасно не завжди буває,
Лиш тоді, як спокій, тишина...
Як легкий сніжок собі літає,
А душа спокійна та ясна.

ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕПІЗООТИЧНОГО СТАНУ НА ТЕРИТОРІЇ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В 2013 РОЦІ

Протягом 2013 року в Миколаївській області, силами державної служби ветеринарної медицини, забезпечена контролювана та стабільна епізоотична ситуація щодо особливо небезпечних (карантинних) хвороб тварин. В 2013 році зареєстровано 28 випадків сказу серед диких та домашніх тварин, що на 33 випадків менше ніж в 2012 році. Завдяки чіткій злагодженості в діях спеціалістів ветеринарної медицини з працівниками санітарно-епідеміологічної служби не допущено захворювання людей на сказ. В 2013 році виділено 135 голів РІД+ тварин (хворих на лейкоз), що на 144 голови менше як у 2012 році. В 2013 році зареєстровано захворювання лисиць на трихінельоз в Братському районі. Також минулого року фахівцями державної ветеринарної медицини, ветеринарної міліції, державної санітарно-епідеміологічної служби, розслідувався факт захворювання людини на трихінельоз в с. Кудрявцівка Веселинівського району. Причиною захворювання людини на трихінельоз стало споживання м'яса свинини купленого у не встановленому місці тобто на стихійній торгівлі.

Робота фахівців ветеринарної медицини в 2013 році, ЯКА пов'язана з профілактикою заразних хвороб тварин, виконувалась відповідно до Плану протиепізоотичних заходів по профілактиці основних заразних хвороб тварин по Миколаївській області на 2013 рік, який затверджено

Головою Держветфітослужби України.

Так в 2013 році здійснено діагностичних дослідень тварин:

- 157,847 тисяч алергічних дослідень на туберкульоз великої рогатої худоби, що складає 110% до плану;
- 139,773 тисячі дослідень на лейкоз великої рогатої худоби - 110 % до плану;
- 105,301 тисяча дослідження на бруцельоз великої рогатої худоби - 111 % до плану;
- 10,605 тисяч досліджень на бруцельоз дрібної рогатої худоби - 133 % до плану;
- 5,777 тисяч дослідень свиней на бруцельоз - 121 % до плану;
- 3,740 тисяч серологічних дослідень коней на сап - 101 % до плану;
- 36,260 тисяч дослідень птиці на напругу імунітету проти Ньюкаслської хвороби птиці - 105 % до плану.
- 3,485 тисяч дослідень птиці на грип - 102 % до плану.

Всього в 2013 році проведено 532,084 тисячі планових та позапланових діагностичних дослідень.

Крім цього, відповідно до вищезазначеного Плану проводились профілактичні щеплення тварин:

- 194,271 тисяча головооборотів великої рогатої худоби проти сибірки - 105 % до плану;
- 52,145 тисяч головооборотів дрібної рогатої

худоби проти сибірки -110 % до плану;

- 4,467 тисяч головооборотів коней проти сибірки - 103 % до плану;

- 5,878 тисяч головооборотів великої рогатої

худоби проти лептоспірозу - 218 % до плану;

- 196,703 тисячі головооборотів свиней проти класичної чуми - 129 % до плану;

- 4578,370 тисяч головооборотів птиці проти Ньюкаслської хвороби - 111 % до плану);

- 121,636 тисяч головооборотів проти сказу собак - 96,5 % до плану.

- 95,682 тисячі головооборотів проти сказу котів - 128 % до плану.

Всього в 2013 році проведено 12 653 545 планових та позапланових профілактичних щеплень.

Також, виконувалась робота по проведенню вимушеної та профілактичної дезінфекції, дератизації та дезінсекції в тваринницьких приміщеннях на територіях ферм, підприємств, присадибних господарств та дворів громадян. В цілому виконано роботи по проведенню дезінфекції на 1148 об'єктах загальною площею 1214,907 тис.кв.метрів., дезінсекції на 480 об'єктах загальною площею 560,562 тис.кв.метрів та дератизації на 1047 об'єктах загальною площею 1086,611 тис.кв.метрів.

Закінчення на 2 стр.

ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕПІЗООТИЧНОГО СТАНУ НА ТЕРИТОРІЇ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В 2013 РОЦІ

Закінчення. Початок на 1 стр.

Крім цього виконувалась робота по локалізації та ліквідації заразних хвороб тварин в господарствах різної форми власності, в тому числі й в присадибних господарствах громадян області. На протязі 2013 року в Миколаївській області зареєстровано та здійснювались оздоровчі заходи в 75 неблагополучних пунктах по заразних хворобах тварин та птиці в господарствах всіх форм власності з яких: сказ тварин; трихінельоз лисиць; діктіокаульоз, стронгіліоз, дікроцеліоз, фасціольоз, моніезіоз жуїних; аскаридоз; дірофіляріоз; паракаридоз.

Після проведення комплексу оздоровчих заходів, станом на 01.01.2014 року в області залишалось 10 неблагополучних пунктів, це по сказу тварин, трихінельозу, діктіокаульозу та дірофіляріозу в яких на даний час здійснюються оздоровчі заходи.

Державною службою ветеринарної медицини області в 2013 році виконувались державні програми та моніторингові дослідження по губчастоподібній енцефалопатії великої рогатої худоби, африканській чумі свиней, хворобі Ауескі свиней, трихінельозу свиней, інфекційних хворобах птиці (грип, Ньюкаслську хворобу, орнітоз, туберкульоз, сальмонельоз, лістеріоз), заразних хворобах диких свиней (хвороба Ауескі, класична чума, африканська чума, бруцельоз, лептоспіroz, трихінельоз), державний моніторинг кормів, кормових добавок для тварин (комбікорми, премікси, кормові добавки, кормові матеріали). При виконанні вказанених програм проведено дослідження 350 проб матеріалу на губчастоподібну енцефалопатію великої рогатої худоби, 415 проб на африканську чуму свиней, 2036 проб на хворобу Ауескі свиней, 2007 проб на трихінельоз свиней, 3545 проб на грип птиці, 35835 проб на Ньюкаслську хворобу птиці, 50 проб на орнітоз птиці, 3900 досліджень на туберкульоз птиці, 3471 проба на сальмонельоз курей-несучок, 83 проби на лістеріоз птиці, диких свиней на хворобу Ауескі 16 проб, на класичну чуму 9 проб, на африканську чуму 18 проб, на бруцельоз та лептоспіroz 30 проб, на трихінельоз 48 проб, кормових матеріалів 3 проби на фумонізин та Т-2токсин.

З метою раннього виявлення можливих спалахів захворювання птиці на високо патогенний грип і свиней на африканську та класичну чуму, протягом 2013 року в області працювало 67 мобільних груп із числа спеціалістів державної служби ветеринарної медицини по проведенню обстеження поголів'я свиней та птиці в господарствах різних форм власності та в дворах громадян. На протязі 2013 року обстежено 336132 двори (з урахуванням повторних обстежень) в 867 населених пунктах області.

Останніми роками державною службою ветеринарної медицини України в тому числі і Миколаївської області велика увага приділяється профілактиці захворювання свиней на африканську чуму. Це пов'язано з тим що дана хвороба з 2007 року реєструється в сусідній Російській Федерації та з 2013 року в Республіці Білорусь. Крім цього вірус африканської чуми свиней в Російській Федерації вже виявлено серед диких тварин майже на кордоні з територією України в Луганській області. Африканська чума свиней характеризується тим що не лікується, не вакцинується, всіх свиней, в осередку захворювання, забивають безкровним методом та спалюють. Дана хвороба наносить значні збитки державам в галузі сільського господарства. Основою профілактики даної хвороби в присадибних господарствах населення є: щеплення свиней проти класичної чуми; утримання свиней лише закритими в базах, сараях, не допускати вільного вигулу свиней на території населених пунктів, для недопущення їх контакту з дикими кабанами; періодично обробляти свиней та приміщення проти кровососних комах (кліщів, вошей, блох), постійно вести боротьбу з гризунами усіма відомими методами; не завозити свиней без погодження державної служби ветеринарної медицини відповідної зони обслуговування; не допускати згодовування свиням відходів ідалень громадського харчування, як виняток можливо лише після їх знезараження шляхом кип'ятіння не менше як 30 хвилин; негайно повідомляти державну службу ветеринарної медицини про випадки захворювання свиней або їх падежу. Основою профілактики хвороби в свиногосподарствах, крім вищезазначеного також є обов'язкове забезпечення роботи свиноферм по типу "закритого режиму".

Державними інспекторами управління ветеринарної медицини районів області здійснюються інспекторські перевірки свиногосподарств. Перевірки здійснюються згідно з вимог Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" відповідно до критеріїв оцінки ступення ризику від провадження господарської діяльності. Протягом 2013 року проведено 377 інспекторських перевірок 84 свиноферм, при цьому видано 182 прописи, піддано штрафу 200 відповідальних посадових осіб на загальну суму 29277 гривень.

На африканську чуму хворіють як свійські свині так і дики. Тому щороку державною службою ветеринарної медицини спільно з користувачами мисливських угідь області протягом мисливських сезонів на дикого кабана, проводиться відбір патологічного матеріалу від відстріляних тварин. Патологічний матеріал направляється в Миколаївську регіональну державну лабораторію ветеринарної медицини та Державний науково-

дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи для дослідження на африканську чуму свиней та інші заразні хвороби. В 2013 році проведено дослідження 18 голів диких кабанів з мисливських угідь Арбузинського (8 гол.), Веселинівського (2 гол.), Вознесенського (8 гол.) районів, з негативним результатом.

Проблемні питання з профілактики африканської чуми свиней періодично розглядаються на засіданнях Державних надзвичайних протиепізоотичних комісіях при облдержадміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкомах. В 2013 році проведено всього 59 засідань зазначених комісій в тому числі 4 при облдержадміністрації.

З початку 2012 року державна служба ветеринарної медицини виконує роботу по ідентифікації і реєстрації сільськогосподарських тварин у фізичних осіб не підприємців. Це обумовлено офіційними угодами "Про надання послуг з ідентифікації і реєстрації тварин та з оформленням факту переміщення, забою (загибелі) тварин" та "Про надання права доступу та права використання інформаційної системи Єдиний державний реєстр тварин". Зазначені угоди укладено районними, міськими державними лікарнями ветеринарної медицини з Державним підприємством "Агентство з ідентифікації і реєстрації тварин". За результатами в 2013 році ідентифіковано та зареєстровано в Единому державному реєстрі тварин ВРХ - 45 786 голів, ДРХ - 2 584 голови, тварин свиней 43 975 голів. Також за сприянням державної служби ветеринарної медицини області ідентифіковано та зареєстровано у юридичних осіб тварин в Единому державному реєстрі тварин ВРХ - 7 475 голів, ДРХ - 1 432 голови.

Підводячи підсумки роботи з проведенням протиепізоотичних заходів в 2013 році то завдяки наполегливій праці фахівців ветеринарної медицини всіх рівнів, в області не реєструвались неблагополучні пункти по хронічним інфекціям тварин таким як туберкульоз, лейкоз, лептоспіroz, не дозволено поширенню особливо небезпечних (кантинних) хвороб тварин таких як африканська хвороба, сибріка, високопатогенний грип птиці та інші.

За результатами рейтингового оцінювання роботи фахівців установ державної ветеринарної медицини районів, міст Миколаєва, Южноукраїнська, з проведенням протиепізоотичних заходів то кращі результати мають установи державної ветеринарної медицини Баштанського, Березнегуватського, Вознесенського, Єланецького, Новобузького районів та міста Миколаєва.

Головне управління ветеринарної медицини в Миколаївській області

ПІДСУМКИ РОБОТИ ДЕРЖАВНИХ ІНСПЕКТОРІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ОБЛАСТІ ЗА 2013 РІК

На території області знаходиться 2714 підконтрольних ветеринарній службі об'єкти в т.ч. 45 ринків, 66 м'ясопереробних підприємств, 11 молокопереробних підприємств, 29 рибодобувних та рибопереробних підприємств, 121 рибогосподарських потужностей, 382 пункти закупівлі молока від тварин, які утримуються в особистих підсобних господарствах населення, 58 оптових баз, 13 птахогосподарств, 201 господарство (ферма) по утриманню тварин, 2 підприємства по переробці продукції бджільництва, 32 скотомогильника, 1664 пасіки, 90 приватних суб'єктів господарювання, які здійснюють оптово-роздрібну торгівлю ветеринарними медикаментами та препаратами і здійснюють господарську діяльність з ветеринарною практикою.

В області відпрацьована і постійно діє система державного ветеринарного нагляду та контролю за безпечністю і якістю продуктів тваринного та на ринках рослинного походження. 60 офіційних лікарів ветеринарної медицини здійснюють державний контроль за якістю та безпечністю продукції тваринництва на 167 переробних підприємствах та оптових базах області. На ринках області проводять контроль за безпечністю сільськогосподарської продукції 41 державна лабораторія ветеринарно-санітарної експертизи.

За 2013 рік державними інспекторами ветери-

нарної медицини здійснено всього 6010 перевірок в т.ч. 1112 перевірки господарств різних форм власності, 276 забійних, м'ясопереробних підприємств, 4622 інших об'єктів (ринків, оптових баз по зберіганню необроблених харчових продуктів, пункти розрубу м'яса с/г тварин супермаркетів та інших).

По результатам проведених перевірок, піддано штрафу 4774 особи на загальну суму 340002 грн., зроблено 3363 письмових попередження, 3 справи передано на розгляд до правоохоронних органів, призупинена робота 4 об'єктів в т.ч. господарства по утриманню тварин (заборона реалізації тварин)-2, птахогосподарство (заборона реалізації яйця харчового)-1, м'ясопереробне підприємство-1. Шокварталу із зачлененням інспекторів ВВМ УМВС України в Миколаївській області та фахівців Миколаївської РДЛВМ проведені перевірки суб'єктів господарювання, які є потенційними експортерами продукції тваринного походження, а саме: ПрАТ "Лакталіс- Миколаїв", ПАТ "Веселинівський завод СЗМ", ТОВ Молочна компанія "Дружба", ПАТ "Баштанський сирзавод", ПАТ "Первомайський МКК", ТОВ ВЗП "Еліка", ПАТ "Очаківський рибоконсервний комбінат", ТОВ "Миколаїврибпром".

За 2013 рік вилучено з обігу 1339 кг. продукції

птахівництва, 7539 кг. м'ясопродуктів, 213 кг. рибопродуктів, 2900 кг. іншої продукції. Після представлення документів повернуто власникам 6828 кг., утилізовано 5165 кг. продукції тваринного походження.

Постійно здійснюються інспекторський контроль та нагляд за відправками вантажів на експорт. Так за 2013 рік відправлено на експорт 313,1т. молока згущеного, 50т. молока сухого, 4701,6т. твердого сиру, 2278278 т. зерна фуражного, 4,3т. масла вершкового, 799,4т. рибних консервів, 3538 голів ВРХ, 1355 голів овець.

Поряд з державними установами ветеринарної медицини області господарську діяльність здійснюють 90 приватних суб'єктів господарювання, з яких 57 займаються оптово-роздрібною торгівлею ветеринарними медикаментами, 33 - ветеринарною практикою.

Головним управлінням за 2013 рік видано 18 ліцензій та 25 копій ліцензій на провадження господарської діяльності з роздрібної торгівлі ветеринарними медикаментами і препаратами та ветеринарною практикою. Анульовано 2 ліцензії на провадження господарської діяльності з роздрібної торгівлі ветеринарними медикаментами і препаратами та ветеринарної практики відповідно до поданих заяв.

Відділ державної інспекції ГУВМ

ПРАЦЮВАЛИ КОНСТРУКТИВНО

Підводячи підсумки за 2013 рік, можна з впевненістю сказати, що ветеринарна служба Баштанського району спрацювала добре.

Минулій рік був нелегким, але незважаючи на це ветеринарними фахівцями району забезпечено стабільне епізоотичне благополуччя району. Протягом року виконані плани протиепізоотичних заходів по всіх показниках: щеплено ВРХ проти сибірки - 17966 голів, щеплено ДРХ проти сибірки - 4982 голів, щеплено свиней проти класичної чуми - 12390 голів, щеплено птиці проти хвороби Ньюкасла - 593928 голів.

Проведені дослідження ВРХ на туберкульоз - 14274 голови, позитивно реагуючих не виявлено. Досліджено ВРХ на лейкоз 9905 голів, при цьому в приватному секторі виявлено 29 голів хворих на лейкоз. Власникам хворої худоби вручені приписи про заборону продажу молока, випасу худоби в загальному стаді та рекомендовано здачу хворих тварин на лейкоз.

В 2013 році на території Баштанського району не виявлено випадків сказу тварин. Протягом 2013 року щеплено проти сказу собак - 8664 голів, котів - 4677 голів.

Найкраще по протиепізоотичній роботі спрацювали колектив Привільненської ветеринарної дільничної лікарні Огаркова Т.Н., Ткаченко М.М., Бондаренко К.Ф., Лисова Л.І., Фучило О.А., колектив Баштанської

ветеринарної дільничної лікарні Бончук О.Г., Леонов А.Ф., Бобир І.М., Пугачова В.Б., колектив Інгульської ветеринарної дільничної лікарні Басараб М.М., Жуков В.Г., Стасюк О.Л. Добре спрацювали завідуючі Новопавлівської ветеринарної дільничної лікарні Гусєв Є.М., Явкинської ветеринарної дільниці Вознюк В.Ф.

Колективом Баштанської районної лікарні ветеринарної медицини в складі Чавдар В.Б., Хлус Л.Й., Бончук М.О., Гракова Т.В., Сінченко М.В. на належному рівні забезпечується організація протиепізоотичних заходів в районі, налагоджено постачання вакцин та допоміжних матеріалів для проведення цих заходів. Силами цього колективу проведена диспансеризація тварин та забезпечене епізоотичне благополуччя на території Кашперо-Миколаївської ветеринарної дільниці. Заслуговують на подяку колектив бухгалтерії - Пугачова В.І., Пономарчук С.О., Бойко Л.І., секретар-діловод - Гудзь Н.Ю. обслуговуючий персонал - водії Лось В.І., Лось В.В., Бугаєвич В.С., ветсанітар Хлус Т.В.

Значним внеском у виконані поставлені завдання та планів по проведенню досліджень є Баштанська районна державна лабораторія ветеринарної медицини. Колективом лабораторії в складі Василюк Г.В., Бавінова Т.В., Щопа Т.Д., Правило В.М. проведено 39469 дослідження. Завдяки фахівцям лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи ринку "Центральний ринок" Грицюком А.І., Репа О.В., на належному рівні здійснюється експертиза продукції тваринного та рослинного походження.

Хотів би відзначити сумлінну роботу лікаря ветсанексперта О.Є.Гайдасенко, яка здійснює ветеринарний контроль за випуском продукції тваринного походження на ПАТ "Баштанський сирзавод" та ТОВ "Баштанська птахофабрика". А також працюючого офіційного лікаря ветеринарної медицини Домущії О.Л., що обслуговує ТОВ "ВК "Прометей".

В минулому році добре спрацювали державні інспектори ветеринарної медицини Баштанського району Сакара С.І., Бавінов В.Ю., Кравцова О.А. Інспекторами проведено 293 перевірки підконтрольних об'єктів,

з порушенням вимог чинного законодавства піддано штрафу 209 осіб на суму 14,824 тис гривень. Перевірки державними інспекторами ветеринарної медицини були направлені на дотримання суб'єктами господарювання Законів України "Про ветеринарну медицину", "Про безпечність та якість харчових продуктів", інструкцій, правил та інших нормативних документів. Проводилися перевірки господарств які утримують свиней, на предмет дотримання "закритого режиму" роботи та недопущення занесення вірусу африканської чуми свиней.

За минулий рік ветеринарними фахівцями ідентифіковано та зареєстровано в приватному секторі: ВРХ - 3970 голів, ДРХ - 214 голови, свиней - 2144 голови. Можна сказати, що завдяки наполегливій праці ветеринарних фахівців по ідентифікації молодняку ВРХ, 1540 фізичних осіб які утримують молодняк ВРХ - отримали дотації.

Головним завданням над чим потрібно працювати в 2014 році це стабільність епізоотичного благополуччя в районі, моніторинг особливо небезпечних хвороб класичної чуми та африканської чуми свиней, високо патогенного грипу птиці, сибирки, лептоспірозу, сказу та інших хвороб, які є небезпечними не тільки для тварин, а й для людей. Забезпечувати контроль за якістю та безпечністю харчових продуктів, поліпшувати епізоотичний, екологічний та фітосанітарний стан довкілля.

Насамінець, хотів би подякувати всім працівникам ветеринарної служби району за їх наполегливу працю, самовідданість, високий професіоналізм та побажання всім міщанам здоров'я, родинного затишку, достатку, нових професійних звершень.

С.А. Домущій, начальник управління ветеринарної медицини в Баштанському районі

bashtanka.pp.net.ua

На варті Закону та епізоотичного благополуччя

Підрозділом ветеринарної міліції УМВС України в Миколаївській області, штатна чисельність, якого складає 3 співробітника проводиться робота по наданню практичної допомоги державним установам ветеринарної медицини в організації та здійснення заходів щодо профілактики інфекційних хвороб тварин, у тому числі спільніх для людей та забезпечення продовольчої безпеки.

Двісті шістдесят один складений адміністративний протокол за порушення ветеринарно-санітарних вимог, вручення порушникам 157 приписів про усунення виявлених недоліків, вилучення з обігу більш ніж 9 тон недоброкачисної продукції тваринного походження та кормів для тварин - такі основні підсумки цьогорічної роботи відділу ветеринарної міліції УМВС України в Миколаївській області.

Працівниками підрозділу спільно з інспекторами державної ветеринарної медицини, Інспекцією захисту прав споживачів, іншими зацікавленими службами та відомствами здійснили перевірки 325 підконтрольних об'єктів. Присікливиому контролю піддано 56 об'єктів роздрібної торгівлі, 43 супермаркетів і оптових баз, 31 м'ясопереробних підприємств та 44 господарств різних форм власності

по утриманню сільськогосподарських тварин. На порушників складено 261 протокол про адміністративні правопорушення за порушення правила щодо карантину тварин та інших ветеринарно-санітарних вимог, в тому числі 175 на посадових осіб та керівників. В доход держави стягнуто штрафів понад 33 тисяч грн.

Для усунення причин та умов, які сприяють скосину правопорушення, направлено 22 інформації до органів, виконавчої влади, у тому числі 4 інформацій для розгляду на засіданнях Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Миколаївській облдержадміністрації.

Проінспектувавши низку установ торгівлі усіх форм власності, працівники відділу виявляли майже однакові порушення. Так, під час перевірки одного із супермаркетів м. Миколаєва у вересні 2013 року виявлено зберігання в холодильній камері м'яса свинини виробництва Бразилія загальною вагою 503 кг без маркування українською мовою та без відповідних ветеринарних документів.

За результатами перевірки вицезазначену продукцію вилучено з обігу. Відносно керівника підприємства складено адміністративний протокол за ознаками ст. 107 КУПАП.

Разом з тим неконтрольоване поширення у Російській Федерації збудника африканської чуми свиней, що приходить до великих економічних збитків, вимагає спрямування комплексних зусиль на недопущення занесення цього збудника на територію нашої держави. Найбільш актуальними залишаються проблеми забезпечення дієвого контролю за перевезенням тваринницької продукції, дотримання на підприємствах по вирощуванню свиней за закритого режиму роботи, протидії незаконному обігу продукції тваринного походження та профілактиці правопорушень у сфері якості і безпеки харчових продуктів. На даний час в області працюють мобільні групи у складі працівників ДАІ, ветеринарної міліції, інспекторів державної ветеринарної медицини. Так,

даними мобільними групами перевіreno 79 одиниць автотранспорту, якими перевозились вантажі підконтрольні державній службі ветеринарної медицини. Виявлено 45 фактів правопорушення при перевезенні живих сільськогосподарських тварин та м'яса з них.

В ході профілактичних заходів, спрямованих на недопущення африканської чуми свиней, проінспектовано 19 свиногосподарств області. За виявлені порушення до адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто 16 керівників.

Також, співробітники відділу постійно залишаються за охорони громадського порядку під час проведення масових заходів та за рахунок перерозподілу робочого часу. За даний період відпрацьовано по ОГП 231 людино-годину.

Епізоотична ситуація в області стабільна та контролювана. За звітний період карантинних захворювань тварин та птиці не на території області не допущено.

С.А. Дудник, начальник ВВМ УМВС України в Миколаївській області підполковник міліції

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

В Миколаївській регіональній лабораторії впроваджено і працює система управління якістю згідно вимог ДСТУ ISO/IEC 17025:2006.

В відповідності до графіків проводиться навчання спеціалістів по впровадженню системи управління та внутрішні аудити по функціонуванню даної системи. Внутрішніми аудиторами є кваліфіковані спеціалісти, які відповідають критеріям аудитора, пройшли навчання в Україні та мають свідоцтва. За 2013 рік було проведено 8 аудитів по системі управління, щоб перевідчитись у виконанні всіх елементів і чи відповідає дюча система всім вимогам ДСТУ ISO/IEC 17025:2006. По результатам аудиту було складено 5 протоколів невідповідностей. Дані невідповідності являлись не критичними, що не вплинуло на якість випробувань, та в зазначених термінах проведено коригувальні дії.

Дослідження в лабораторії проводяться методами виложеними в ДСТУ, ГОСТах та методичних вказівках. Спеціалістами проводиться оцінювання придатності методів, валідація та за вимогою замовника оцінювання невизначеності вимірювання.

Особлива увага приділяється ресурсам, які необхідні для проведення якісних випробувань. До ресурсів відноситься: приміщення, персонал, витратні матеріали, обладнання.

В приміщенні, де проводяться випробування чітко дотримуються технічних вимог до приміщення та умов довкілля. Персонал, який проводить випробування проходить стажування, курси підвищення кваліфікації та має уповноваження на відповідні методи.

Реактиви та витратні матеріали, що впливають на якість випробувань оцінюються та контролюються на відповідність викладених в стандартах або методах.

Лабораторія має устаткування усіх видів: для відбирання зразків, вимірювання та правильного випробування. Зокрема для відбирання проб, пробопідготовки, оброблення й аналізування даних випробування та оформлення Звітів. Устаткування та його програмне забезпечення здатні досягти необхідної точності та відповідає технічним вимогам, поставленним до випробування. З устаткуванням працює тільки уповноважений персонал, використовуючи актуалізовані інструкції. Згідно планів та графіку в лабораторії проводиться обслуговування, ремонт, модифікація, повірка та калібрування устаткування.

Контролювання вірогідності проведеного випробування проводиться через процедуру контролю якості. Контролювання якості здійснюється регулярним використанням сертифікованих стандартних зразків, вторинних стандартних зразків, участью у між лабораторних порівняннях, програмах випробування на професіональність (ПРОФ-ТЕСТ, ВЕТ-ТЕСТ), дублювання випробування з використанням тих самих або інших методів. Дані контролювання якості аналізуються, і якщо виявляється, що вони виходять за задалегідь встановлених критеріїв вживаються коригувальні дії. В 2013 році наша лабораторія також приймала участь міжлабораторних порівнянь, в програмах ПРОФ-ТЕСТ, ВЕТ-ТЕСТ з фізико-хімічних, хіміко-токсикологічних, мікробіологічних, вірусологічних, радіологічних, імунологічних, патоморфологічних та досліджень на мікотоксини. Всі тести було зроблено та відправлено в задані терміни. За результатами оброблення тестів всі задачі виконано правильно. Невідповідності відсутні. Виконання даних задач є основним критерієм з контролю якості випробувань та засвідчує, що лабораторія компетентна в проведенні дослідження.

В 2013 році впроваджено в роботу електронну програму "Ветеринарно-санітарна експертиза", яка ускорює формування звітів та експертних висновків, що важливо для швидкого обслуговування замовників.

Одним із пріоритетів нашої лабораторії є постійне вдосконалення. Це освоєння нових методів, навчання персоналу, придбання нового більш точного обладнання. Так 2013 році при інспекторській перевірці Національним агентством з акредитації в Україні паралельно було проведено розширення сфери акредитації ще на 63 показник. Тепер в сфері акредитації Миколаївської РДЛВМ є 255 акредитованих показників.

Широкий спектр якісних випробувань виводить нашу лабораторію в конкурентоспроможну на ринок услуг з лабораторних досліджень.

ПРОВЕЛИ ТРЕНІНГ- НАВЧАННЯ

АФРИКАНСЬКА ЧУМА СВИНЕЙ - гостре вірусне захворювання, що характеризується ураженням ретикуло-ендотеліальної системи. Проявляється лихоманкою, синюшністю (цианозом) шкіри та обширними крововиливами (геморрагіями) внутрішніх органів. Недуга належить до списку А згідно з Міжнародною класифікацією заразних хвороб тварин.

Основним джерелом поширення інфекції є хворі тварин, що виділяють у навколошне середовище віrus із секретами й екскрематами. Інкубаційний період захворювання може тривати від 2 до 6 діб.

УСПІХ ЛІКУВАЛЬНО- ПРОФІЛАКТИЧНОЇ СПРАВИ І ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ПОЧИНАЄТЬСЯ З ЛАБОРАТОРІЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

вания тварин чи птиці комісія, що включала лікарів-діагностів та епізоотологів вийїздила на місце та разом з лікарями господарства району вживали заходи щодо запобігання розповсюдження хвороби, відбирали матеріал для дослідження, надавали рекомендації та допомогу спеціалістам господарств області.

Рахуємо, що принципи роботи фахівців ветеринарної служби області спрямовані на збереження здоров'я і продуктивності тварин, запобігання хворобам і захисту людей від захворювань, спильних для тварин і людей. Постійно значна робота проводиться щодо запобігання занесення заразних захворювань шляхом ізольованого утримання та проведення необхідних контрольних діагностичних досліджень тварин та птиці - тобто профілактичний карантин. Як приклад можна назвати недопущення прояву на території області африканської чуми свиней, грипу птиці та інше.

Ще дуже важливі і відповідальні питання, яке покладене на службу ветеринарної медицини - це комплекс діагностичних і спеціальних досліджень щодо визначення якості продуктів та сировини тваринного та рослинного походження, що призначаються для харчування людей, годівлі тварин, а також для подальшої переробки цієї сировини. З цією метою діє всебічний контроль через сітку лабораторій ветсанекспертизи ринків, офіційних лікарів ветеринарної медицини, які забезпечують надходження добреякісної сировини для переробки в м'ясо-молочних переробних підприємствах, а також проводять контроль по реалізації якісної тваринної та рослинної продукції в супермаркетах. Область благополучна щодо захворювання тварин туберкульозом та лейкозом. В той же час з метою недопущення прояву наведених та інших захворювань постійно проводяться профілактично-запобіжні заходи спрямовані запобіганню хворобам тварин та птиці.

У 2013 році проведені перевірки Регіональної ДЛВМ на предмет дотримання Закону України "Про метрологічну діяльність" в сфері поширення державного метрологічного нагляду фахівцями територіального державного центру стандартизації, метрології та сертифікації. При проведенні перевірок суттєвих недоліків виявлено не було. Для підвищення якості досліджень були придбані рідинний хроматограф, а для виробничих потреб - крематорій для знищення біологічних об'єктів та інших залишків після проведення лабораторних досліджень.

Симптоми захворювання африканської чуми свиней: підвищення температури тіла, може розвиватися кон'юнктивіт, відмічається пригнічення язишка. На шкірі в області внутрішньої поверхні стегон, на животі, ший, біля кореня

вух помітні червоно-фіолетові плями, при натисненні вони не блідніють. Смертність, залежно від перебігу, може досягати від 50 до 100%. Перехворілі тварини стають довічними вірусоносіями. Ефективних засобів профілактики африканської чуми свиней не розроблено, лікування заборонене. У випадках виникнення вогнища інфекції практикується тотальне знищення хвогоного свіноголовія безкровним методом, а також ліквідація всіх свиней у вогнищі в радіусі 20 км. від нього. Хворі та свині які контактували з хворими підлягають забою з наступним спалюванням трупів.

Інформація про поширення АЧС на території Російської Федерації та спалах цього ж небезпечної захворювання на території Республіки Білорусь, а також випадок захворювання в Україні в 2012 році на території Запоріжжя стало причиною проведення обласного тренінг-навчання з моделюванням виникнення АЧС в господарстві, проведением спільних дій щодо локалізації та ліквідації захворювання.

Навчання було проведено на базі трьох районів Миколаївської області: 26.07.2013 рік - Первомайський район;

31.07.2013 рік - Новоодеський район;

02.08.2013 рік - Баштанський район.

На навчанні були присутні представники ГУВМ в Миколаївській області, начальники управлінь ветеринарної медицини в районах та містах, фахівці МРДЛВМ, директори державних лабораторій ветмедицини, начальники районних та міських державних лікарень ветмедицини, начальник сектору ветеринарної міліції, представники місцевих органів влади. Для проведення навчання задіяно трактор, екскаватор, автомобіль ДУК, та грузовий автомобіль.

Була проведена:

- практична частина "Дії спеціалістів ветеринарної медицини в осередку ураження, а також в загрозливих зонах";
- теоретична частина з показом відеоматеріалів про перебіг захворювання АЧС;
- обговорення основних питань під час проведення навчання;
- підведення підсумків навчання.

Було відірвано:

- система швидкого реагування та повідомлення на випадок виникнення АЧС;
- порядок проведення епізоотичного розслідування виникнення захворювання;
- порядок відбору, пакування пат матеріалу, його доставка для дослідження та заповнення супровідного документу;

- знищення в умовно епізоотичному вогнищі свиней безкровним методом;

- порядок транспортування та спалювання трупів загиблих та вбитих свиней;

- робота карантинних ветеринарно-міліцейських постів та дезагонів в умовно неблагополучному по АЧС пунктах.

**Лежнева І.М. зав. вірусологічним відділом
Миколаївської РДЛВМ**

Засновник: Миколаївський обласний осередок Асоціції спеціалістів ветеринарної медицини України.

Реєстраційне свідоцтво МК-850-346-Р від 04.05.2012 р.

Газета видається з серпня 2012 р. email: orgvidilvet@mail.ru

Газета відрукована в друкарні ТОВ "Приват-Поліграфія" 54050 м. Миколаїв, пр. Жовтневий, 296

Обсяг - 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Замовлення № 937 Тираж 500 Підписано до друку: 02.02.2014 р.